

EXPRESS

NIEDZIELNY ILUSTROWANY.

ROK IV. ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 19 WRZEŚNIA 1926 R. NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY. NR. 260

Niemcy wysuwają sprawę winy wywołania wojny.

Znamienny list prof. Delbrücka do prezydium Ligi Narodów.

Profesor—nacionalista grozi ...Lidze.

Berlin, 18 września.

Biuro Wolffa ogłasza dzisiaj interesujący list, wystosowany przez prof. Delbrücka do prezydium Ligi narodów.

W liście tym Delbrück, nawiązując do wielce drażliwej dla Niemiec sprawy odpowiedzialności za wybuch wojny światowej, dochodzi do wniosku, iż przyjęcie Niemiec do Ligi narodów równa się faktycznemu skreśleniu raz na zawsze wyroku, zawartego w traktacie wersalskim, w myśl którego wyłączną winę wywołania wojny ponoszą Niemcy.

To formalne zadośćuczynienie nie wystarczy jednak prof. Delbrückowi i dlatego domaga się on, aby Liga ze swej strony ex officio zarządziła wznowienie badań w tej sprawie, w celu stwierdzenia, kto jest właściwym winowajcą.

List swój kończy prof. Delbrück pogroźką, że albo Liga narodów zdecyduje się wyświecić tę sprawę w myśl postanowionych przez niego zadań, albo straci całkowicie swój autorytet w świecie.

Czego Niemcy zażądają na następnym posiedzeniu Rady Ligi.

Paryż, 18 września.

Z głosów prasy francuskiej komentującej rezultat narad Brianda ze Stresemannem, wynika, iż opinia publiczna francuska nie widzi żadnych większych trudności na drodze do porozumienia francusko-niemieckiego.

Nawet nacjonalistyczne „Echo de Paris” wychodzi spokojnie z założenia, że opróżnienie zagłębia nadreńskiego, zagłębia Saary, oraz odwołanie międzysojuszniczej komisji kontrolnej w Niemczech są tylko zwykłą konsekwencją za biegów Brianda.

Ciekawymi są wywody znanego dziennikarza francuskiego, Sauerweina, z tego już choćby względu, że jest on znany

nym przyjacielem Brianda. Sauerwein stwierdza w „Matin’ie”, że o ile Stresemann obejmie na następnym posiedzeniu rady Ligi przewodnictwo obrad, nie ośmiesza on wystąpić za cofnięciem okupacji z Nadrenji, oraz z zagłębia Saary, za wycofaniem komisji kontrolnej, a nawet — za udzieleniem Niemcom mandatu kolonialnego.

Na wszelki wypadek ...manewry.

Berlin, 18 września.

Wielkie manewry niemieckie, które odbędą się w tych dniach w południowych Niemczech pod Mergentheim, obejmą 5 i 7 dywizję piechoty oraz artylerię i wojska pomocnicze. Na manewry te zaproszeni być mają attaches wojskowi, jak się prasa niemiecka wyraża, zaprzyjaźnionych państw z Niemcami, Skandynawii, Holandji, Turcji, Bułgarii i kilku państw południowej Ameryki.

Drogie rady.

Przyszli, głowę nazawracali,
Tu poklepał, tam pomacał,
Polak na to, jak na lato,
— Dwa miliony dał mu za to;
Zachęcony takim zyskiem,
I ja także coś doradzę:
Oto trzeba przede wszystkim
Mieć OSZCZĘDNOŚĆ na uwadze.

Alarm Berlina o mobilizacji Francji przeciw Włochom.

Berlin, 19 września.

„Vossische Ztg.” donosi, iż Francja koncentruje wojska na granicy włoskiej. Dotąd zmobilizowano już tam jakoby 6 dywizji alpejskich; a liczne oddziały artylerji znajdują się w drodze ku granicy.

Ruch pograniczny odbywa się pod surową kontrolą.

Nienawiść do Francji uderza Włochom do głowy

Rzym 19 września.

Antagonizm włosko-francuski, po ostatnim zamachu na Mussoliniego, zaostriża się z każdą chwilą.

Prasa włoska gwałtownie napada na Francję. Korespondenci pism francuskich odmówili udziału w przyjęciu dla prasy urzędzonym przez rząd włoski.

W Mediolanie z powodu wrogości na stroju ludności, odwołano musiano przedstawienia trupy francuskiej.

Kieł mamuta w Sosnowcu.

Sosnowiec, 19 września.

W piaskarni tow. „Renard” robotnicy podczas kopania piasku odkopali wielki kieł. Okazało się, że jest to kieł mamuta i leżał w piasku kilkanaście tysięcy lat.

Słynny komunista Tkaczenko rozstrzelany w Rumunji.

Moskwa, 19 września.

Otrzymano tu wiadomość, że władze rumuńskie rozstrzelały komunistę Pawła Tkaczenkę, współpracownika wydziału wykonawczego międzynarodówki komunistycznej, aresztowanego przed miesiącem w Jasach.

Wiadomość ta wywołała w sowieckich sferach komunistycznych wielkie wrażenie — siery te bowiem przekonane były, że życiu Tkaczenki nic nie zagraża i, że będzie wydany poza granice Rumunji.

Stowarzyszenie komunistów bessańskich i rumuńskich w Moskwie odbyło specjalne posiedzenie, na którym ogłoszono mowy protestacyjne, a rada komisarzy ludowych uchwaliła treść noty protestacyjnej, z którą zwróci się do rządu rumuńskiego komisariat ludowy spraw zagranicznych.

Wraz z Tkaczenką rozstrzelano dwu innych agentów międzynarodówki sowieckiej Goldsteina i Filipescu.

Najwyższy Trybunał Administracyjny zajmie się psami.

Warszawa, 19 września.

Oryginalna sprawa znajdzie się wkrótce na wokandzie Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Mianowicie ma on rozstrzygnąć spór pomiędzy Magistratem a Ministerstwem Rolnictwa. Spór dotyczy sprawy, czy schwyte psy na ulicy przez rakażarę stają się własnością rakażarza, czy też nie przestają być własnością poprzedniego właściciela psa!

Co panienki mają pod sukienką?

Nieudany występ złodziejek z Łodzi na gruncie warszawskim.

Z Warszawy donoszą:

Do magazynu pończoch i trykotaży A. Bregmana przy ulicy Długiej nr. 50 weszły jakieś dwie dorodne eleganki.

— Proszę nam pokazać najlepsze jakie pan posiada pończochy — ozwały się do właściciela magazynu.

Po chwili przed w/brednemi „wytworniami” piętyli się stos pudełek z barwnymi pończoszkami najprzedniejszych gatunków.

Przebiegały, przebiegały te „rozmaite jakgdyby złotem szyte” współczesne główne czynniki podnoszenia kobiecego wdzięku i uroku — aż wreszcie „damy” orzekły, że hm!.. wszystko są to pończochy, w których nie będzie nam... do twarży.

— Przepraszamy... — do widzenia... i oto z tem damy sklep opuściły.

Szybko orientujący się wszakże właściciel, spostrzegł, że nie tylko z pięknymi słowami „damy” sklep opuściły. Wyszły one z niemniej pięknymi pończochami.

— Hala — Szanowne dobrodziejski! — zawołał, dopędzający ich właściciel magazynu. A co panie mają tam pod sukienką.

— Jak pan śmie... Co to jest... Co pan sobie myśli?..

— Ja myślę, że tam jest kilkadziesiąt par moich pończoch.

W rezultacie zjawił się policjant i

„wytwornisnę” odbyły spacer do komisarjatu.

Tu wprawne oko wywiadowczyń wykryło istotnie pod sukienką 20 par przednich pończoszek, skradzionych Bregmanowi.

„Eleganki” okazało się pochodzą ze sfery złodziejskiej i przybyły na występy z Łodzi.

Jedna 39-letnia Stanisława Walecka była już raz karana i jest poszukiwana przez sąd. Druga 20-letnia Zofia Jurek, odbywać zaczęła dopiero ćwiczenia praktyczne.

Dramat małżeński w Warszawie.

Dwa strzały przecięły życie młodej mężatki.

Warszawa, 18 września.

Dziś około godz. 6 rano dom nr. 14 przy ul. Foksal napełnił się niezwykłą wrzawą i zgłębieniem. Nasamprzód rozległy się dwa strzały rewolwerowe, potem krzyk i płacz, wreszcie przybyło pogotowie i policja.

Okazało się, że w lokalu, zajmowanym przez rodzinę funkcjonariusza 7-go komisariatu policyjnego Zaboklickiego rozegrał się krawy dramat.

Żonę jego, 22-letnią Janinę, do ostatniej chwili telefonistkę — zastano w kałuży krwi. Dwie rany postrzałowe skrośniły ją i zadały jej śmierć.

Z wyjaśnień wynikało, że między małżonkami od pewnego czasu trwały nieśnaski, które poczęły przybierać coraz gwałtowniejszy charakter.

Zaboklicki ożenił się z Janiną niedawno.

Był on wdowcem i miał dziecko z pierwszej żony; utrzymywał także przy sobie matkę swą.

Te warunki sprawiły, że Janina wpadła w jakiś rozstrój nerwowy i coraz kategoryczniej domagała się od męża usunięcia z domu dziecka. Był czas, kiedy istotnie Z. chciał dziecko oddać do przytuliska, lecz przyjęcia jednak odmówiono mu.

Na tem więc tle nieporozumienia trwały nieustannie, wreszcie doszło do tego, że Z. małżonkę swą odrzekł, że jeśli jej się nie podoba, to może sobie odejść.

To dopełniło miarę rozdrażnienia i Janina w uniesieniu chwyciła za rewolwer i dwukrotnie strzeliła do siebie.

Na miejsce zbiegły władze śledcze, które prowadzą w tej chwili dochodzenie.

Najstarsze koleje.

Stephenson, ojciec komunikacji kolejowej, oddał do użytku publicznego pierwszą lokomotywę w r. 1814

Koleje wywodzą swój początek z koła alzackich. Już bowiem w roku 1541 budowano tam szyny drewniane, po których jeździły małe wózki. W roku 1738 zrobiono w Anglii pierwsze próby z szynami z żelaza łanego, a w roku 1776 zaopatrzono je w wżłobienia. Pierwszy większy kompleks szyn ułożono na kontynencie w roku 1806 koło miasteczka Causthel. Od r. o. 1828 zaczęto używać szyn z żelaza walcowego. Pierwsze próby stworzenia lokomotywy robił już w r. 1804 — R. Trevithick 25 lipca 1814 r. oddał Stephenson, ojciec komunikacji kolejowej — swoją pierwszą lokomotywę do użytku publicznego, 27 września pociągnęła ta lokomotywa pierwszy pociąg między miejscowościami Stockholmi i Darlington.

Na kontynencie ruszyły pociągi dopiero w trzy lata później, a to najpierw pomiędzy Budweis i Manthansen, potem do St. Etienne. W grudniu 1829 r. uzyskała Ameryka pierwszą linię kolejową do Baltimore.

Pierwszą linię kolejową we właściwym tego słowa znaczeniu stworzono dla użytku publicznego w Anglii we wrześniu 1830 r. między Liverpool a Manchester. W r. 1835 otrzymały linie kolejowe Niemcy między Norymbergą a Führt, w 1837 Francja, w 1838 — Austria i Prusy, w kwietniu 1839 r. — Rosja, w październiku r. 1839 Włochy, w roku 1850 — Kanada i Meksyk, w 1851 — Szwecja, w 1853 — Indie Wschodnie i Norwegia, w 1854 — Portugalia, Brazylia i Australia, w 1856 — Egipt, w 1860 Turcja, w 1869 — Grecja i Rumunia, w 1872 — Japonia, w 1876-ym — Chiny.

Tancerka murzyńska napisała książkę.

Znana tancerka murzyńska Józefina Baker, występująca obecnie z ogromnym powodzeniem w Paryżu, napisała książkę p.t. „W czarnym odmiecie”. Książka wyjdzie w najbliższym czasie i wywoła z pewnością ogromną sensację. Po murzyńskim autorze, Rene Maranie, jest to już druga z kolei murzyńska „sta wa” literacka.

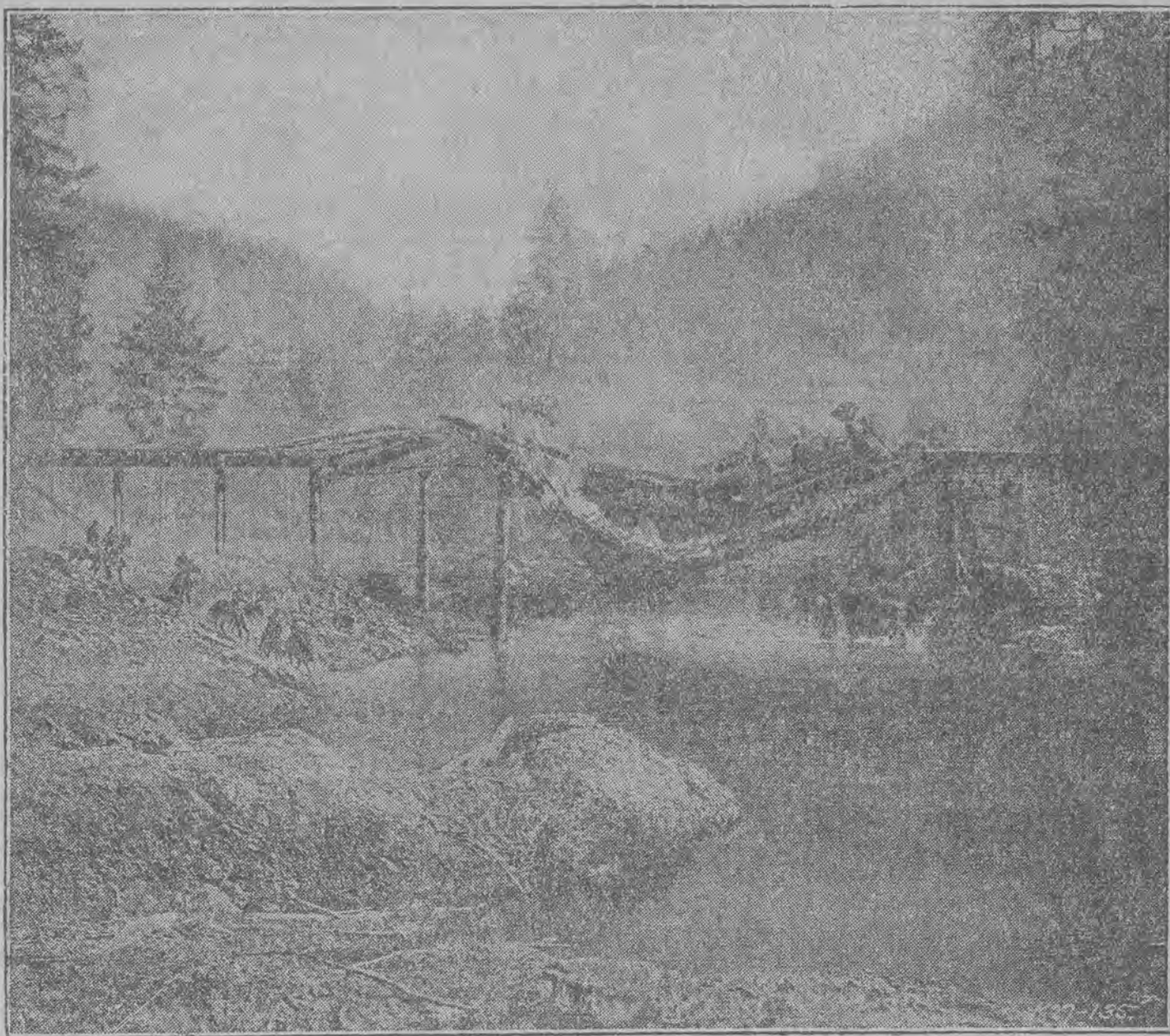
Wesele Ludendorfa.

Data 14 b. m. w miejscowości Tübing, gdzie zamieszkała narzeczona Ludendorfa — odbył się jak wiadomo, w urzędzie stanu ślub starego generała z dr. medycyny i dziennikarką, dr. Matyldą Kemnitz. Oblubienica, dwukrotna rozwódka, przynosi generałowi w posagu 2 dorosłych chłopczków, którzy już do szkoły chodzą. Ludendorf darował w dzień ślubu każdemu z swych pasierbów — po rowerze.

Świadkami ślubu byli: adjutant Ludendorfa, major Stry, znany z „puczu” hitlerowskiego, i siostra panny młodej p. dr. Stahl. Ludendorf i Stry zjawili się w polowych mundurach i hełmach przy wszystkich orderach i odznaczeniach wojskowych. Narzeczona była w sukni podróżnej, w szarym płaszczu i białym kapeluszu. Nowożeńcy odjechali po ceremonii ślubnej do Berlina.

Odkrycie starożytnych pism biblijnych.

Z Moskwy donoszą, że uczonego rosyjskiego Lurie znalazł w starej synagodze w Bucharze zamurowane w ścianach cenne stare pisma hebrajskie. Gmina żydowska w Azji środkowej jest bardzo stara i według przypuszczeń prof. Lurie są to pisma biblijne z przed tysiąca z górą lat, nadzwyczaj wielkiej naukowej wartości. Sowiecka akademja nauk wysłała do Bucharji swego członka prof. Popowcewa, celem przewiezienia tych pism do Leningradu.

W jednym z ostatnich filmów amerykańskich, reżyserowany przez znanego komika Buster Keatona scenarzysta „wymaga między innymi załamania się mostu i spadku lokomotywy w otchłań rzeki. Towarzystwo filmowe nie zawahało się przed olbrzymim wydatkiem i scena ta kosztowała je okragłą sumę 40 tys. dolarów.

Mityczny smok oceanów czy też istniejące rzeczywiście zwierzę morskie? „Wąż morski” otoczony jest niezbadaną tajemnicą.

Opowiadają, że przed kilkudziesięcioletniemi, w redakcji jednej z gazet stanu Arizona w Ameryce, umieszczone było następujące obwieszczenie:

„Zwracamy uwagę na wlszacy na ścianie bykowiec. Objemy nim do krwi każdego, ktokolwiek odważy się raz jeszcze opowiadać nam, że widział na własne oczy „węża morskiego”. Wyśluchoaliśmy dotąd cierpliwie 95 tego rodzaju historyjek — ale teraz cierpliwość nasza już się wyczerpała. Mlecie się na baczność!”

Jak bardzo zdziwiłby się ów drasty styczny negator istnienia węża morskiego, gdyby, dożywszy dni naszych, przeczytał w londyńskiej gazecie „Daily Telegraph” artykuł na ten temat, napisany przez dyrektora angielskiego towarzystwa zoologicznego, prof. E. G. Berengera. Głośny uczone ten nadmienia, że często otrzymuje z różnych stron świata zapytania odnośnie egzystencji potwora morskiego, zwanego po pułarnie „morskim węzem”, a którego po no już niejednokrotnie rozmaitych morzach zauważono.

Berenger jest zdania, że wcale nie jest wykluczonem, iż takie gigantyczne stworzenie dziś w głębiach oceanu żyje i od czasu do czasu na powierzchni wód się pojawia — aczkolwiek z całym naciskiem podkreśla, że on osobiście kreatury tej dotąd nie miał szczęścia oglądać.

Ciekawą historję na ten temat opowiada Budgard Kipling w swej noweli „A matter of fact” („Fakt stwierdzony”). Oto trzej dziennikarze angielski, amerykański i holenderski, jadący tym samym statkiem atlantyckim, zoczyli węża morskiego. Kipling zaznacza tutaj, że wszyscy oni byli w stanie zupełnej trzeźwości. Każdy z literatów opisał owo niezwykle zdarzenie, zaopatrzył artykuł w nagłówek: „Spostrzeżenie naocznego świadka”.

Alisł po wylądowaniu w Anglii, amerykański i holenderski podarli swoje manuskrypty i jedynie angielski doręczył swój skrypt redakcji, nadmieniając, że

wszakże przy tem, że „Jest możliwem iż to jednak było tylko przywidzenie”.

W wiekach ubiegłych pojawienie się węża morskiego uważane było za prognostyk różnych groźnych wydarzeń żywiołowych, jak: trzesienie ziemi, wybuchy wulkanów, wylew morza, orkany; jak również za zapowiedź wszelkich możliwych plag, morowego powietrza itp. Według statystyki sporządzonej przez pewnego pracownika holendra, największą liczbę „naocznych świadków” wykazuje rok 1830.

Pomiędzy nimi był kapitan wraz z załogą amerykańskiego skunera „Marglar”. Według ich relacji potwór morski miał szyję obrośniętą długim włosem naksztalt lwiej grzywy i przy każdym dorazowym wynurzeniu nieforemnej łby z głębi, słyszeć się dawał syczący odgłos, podobny do syku ulatniającej się z kotła pary. Paszcza dziwotworu w której widniały olbrzymie kły, nacięte na wzór piły, była według zapewnień marynarzy, tak wielka, że mógłby się w niej pomieścić człowiek wysokiego wzrostu w postaci stojącej.

Wyzyskując powszechne zaciekawie nie mitycznym morskim zwierzęciem pewien przedsiębiorczy Niemiec, niejaki dr. Albert Koch, w r. 1895 obwoził po Europie i Ameryce „szkielet węża morskiego”, długości ponad 114 stóp. Szkielet ten w końcu za drogie pieniądze na było muzeum drezdeńskie.

Jednakże przy bliższych oględzinach okazało się, że sprytny doktor stworzył dla swoich osobistych korzyści „węża morskiego” własnego pomysłu. Szkielet — jak skonstatowano — był na der przebiegle złożony z anatomicznych części wielorybów, niedźwiedzi i bawolów.

Pomimo wszystko — radzi prof. Berenger nad kwestją „węża morskiego” nie przechodzić po prostu do porządku dziennego. Setki mil kwadratowych oceanów nie są pod ziś dzień zbadane i byłoby nawet rzeczą zadziwiającą, gdyby gdzieś tam w nieskończonych głębiach wodnych nie miały się ukrywać jakieś potworne nieznane dotąd stworzenia.

Meksyk

kraj tuberoz i „bohaterów”

Zatarg rządu meksykańskiego z kościołem zwrócił uwagę na stolice tego kraju, który w imię groteskowo pomyslanego nacjonalizmu zrywa z kulturą chrześcijańską i pragnie zaprowadzić „kult słońca”.

Stolica kraju Mexiko (czytaj: Mejlcol) leży 2200 metrów ponad powierzchnią morza w prześlicznej, górzystej okolicy. Przyroda wysiliła się, aby zrobić z tego miasta istny raj na ziemi. Idealny klimat — ciepły i górski czyni z Meksyku jedną z najzdrowszych miejscowości na ziemi. Zaziebieńia, choroby płuc i dróg oddechowych są nieznane w tem mieście. Bujna roślinność egzotyczna, mnóstwo kwiatów i owoców nadają specjalny charakter stolicy dawnej ziemi Azteków. Nawet liczne automobile, uwijające się po ulicach i kominach fabrycznych nie są w stanie zabić odurzającej woni tuberoz, kóremi pachnie Meksyk.

Mieszkaniec pachnącego tuberozami miasta nie należy do pracowitych ludzi, nie lubi się wysilać, bo przyroda ułatwia mu życie.

Za pół polskiego złotego dziennie można być sytym i zadowolonym.

Meksykańczyk nie przesypia jednak dnia.

Budzi się o świcie, albowiem uważałby za ciężki grzech wstać z łóżka później, niż słońce i nie oglądać „madrugady”, czyli wczesnego poranka.

Wieczorem zaś jest tak pięknie, iż szkoda zasypiać i pozbawić się widoku rozjarzonego miliardem gwiazd nieba.

Gdy zajdzie słońce i chłodny powiew wionie od gór, najwłaściwsza jest pora na zabawę.

Zato w południe spoczywać można w cieniu olbrzymich eukaliptusów i snuć najfantastyczniejsze rojenia.

Rozmarzonym balsamicznymi woniami ludzom przychodzą do głów najdziwsze myśli. Wyobrażnia pcha ich do czynów. Marzeniem każdego meksykańczyka jest sława.

Niema młodzieńca, męża lub starca, któryby był obojętny na to piękne słowo.

Każdy chce być bohaterem i zapisać się w historii.

— Słownie gra pani synek, jestem zachwycony!..

— Byłby grał jeszcze ładniej, ale płać nino jest łiche, bo ma zamało klawiszów.

Herszt „krwawej czwórki” w potrzasku Żandarm, przebrany za słynnego bandytę ujał w łódzkiej speluncie niebezpiecznego opryska. Zawiedziona w miłości kochanka „wsypała” groźną szajkę.

Łódź, 19 września.

Przed kilku laty z 27 p. p. zdezerutował szeregowiec Antoni Strychacz i przyłączył się do groźnej szajki bandyckiej, zorganizowanej w roku 1920 przez niejakiego Stanisława Jędrzejkiewicza również dezertera, który zbiegł z pola bitwy pod Warszawą podczas Strychacza w skład jej wchodził jeszcze inwazji bolszewickiej.

Banda ta znana pod nazwą „krwawej czwórki” (oprócz Jędrzejkiewicza i cze dwaj bandyci) zorganizowała szereg napadów.

Po pewnym czasie żandarmerji udało się wreszcie natrafić na jej ślady, a wówczas herszt Jędrzejkiewicz zbiegł zagranicę.

Trzej pozostali bandyci stoczyli krwawą walkę z większym oddziałem żandarmerji, podczas której dwaj z nich zostali zabici, Strychacz zaś zdołał zbiec.

Mimo energicznych poszukiwań nie zdołano natrafić na jego ślady.

Dopiero przed kilku dniami do żandarmerji łódzkiej zgłosiła się niejaką Janina Bednarek, która oznajmiła władzom, że jest była kochanką tego bandyty.

Oświadczyła ona, iż Strychacz ją porzucił dla innej kobiety, wobec czego postanowiła się zemścić i zdradzić je-

go kryjówkę, który zamieszkiwał u swej nowej kochanki.

Natychmiast po zdobyciu tych informacji

większy oddział żandarmerji w ubraniach cywilnych

udał się przed dom, w którym ukrywał się Strychacz.

Bandyta dowiedział się widocznie, iż żandarmerja obserwuje dom i postanowił uniknąć niezbyt miłego spotkania. W tym celu przebrał się chafat, ucharakteryzowawszy się przedtem odpowiednio.

Żandarmi, zauważywszy wychodzącego z domu

mężczyznę z długą, rudą brodą

w pierwszej chwili nie zwrócili nań uwagi.

Bandyta stracił jednak zimną krew i zaczął uciekać. Tę go zgubiło i żandarmi puścili się za nim w poгон.

Strychacz, widząc, iż sytuacja jest niepomysłna,

wyciągnął z kieszeni rewolwer,

usiłując się bronić. Obezwładniono go jednak i odstawiono do więzienia.

Przy osobistej rewizji w marynarce aresztowanego znaleziono list, pisany przez Jędrzejkiewicza, w którym ten wyznaczył mu spotkanie w pewnej speluncie złodziejskiej przy ulicy Srebrzyńskiej na Kozinach.

W ten sposób wyjaśniło się, iż groźny herszt bardy poszukiwany bezsku-

tecnie w ciągu sześciu lat, powrócił do Łodzi.

Żandarmerja, nie tracąc czasu zajęła się drugim opryskiem.

W tym celu jeden z żołnierzy ucharakteryzował się a la Strychacz i udał się do knajpy na Srebrzyńskiej. Większy oddział żandarmerji ukrył się w bramie tego domu, by w razie niebezpieczeństwa przyjść mu z pomocą.

Spelunka złodziejska mieściła się w suterynie tak ciemnej, iż w ciągu całego dnia paliła się lampka naftowa. Przebrany żandarm usiadł przy jednym z stolików.

W lokalu znajdowało się zaledwie kilka osób. W pewnej chwili do lokalu wszedł Jędrzejkiewicz.

Żandarm, który poznał go natychmiast podniósł się z krzesła i zbliżył się doń.

— Serwus brachu — zawołał.

Jędrzejkiewicz przy bladym świetle lampki przypuszczał, iż był to rzeczywiście Strychacz.

Wyciągnął więc dłoń na przywitanie.

W tej chwili żandarm

połączył kajdankami jego rękę ze swoją,

a druga, wolną wyciągnął błyskawicznie rewolwer.

Nim bandyta zdołał się zorientować w sytuacji, do spelunki wbiegli żandarmi, którzy zajęli się pochwyconym bandytom.

Odstawiono go do więzienia.

Zadusił żonę poduszkami

chcąc za cenę zbrodni kupić swobodę kawalerską
Puch w gardle doprowadził do wykrycia jego potwornego czynu.

Warszawa, 18 września.

Z pośród licznych procesów o zabójstwo wyróżnia się sprawa Pawła Gryla.

Podłożem jego zbrodni nie była ani chęć zemsty, ani zazdrość, lecz poprostu dążenie do odzyskania utraconej swobody kawalerskiej.

Janina Gryłowa była zazdrosna i nie jednokrotnie robiła mężowi sceny, zazwyczaj uzasadnione, czasem jednak bezpodstawne. Taką naprzykład była uliczna awantura, której ofiarą padła młodociana p. Henryka Z.

Panią szła razem z Gryłem, jakoby omawiając z nim kwestię interwencji w sprawie nawiązania zerwanych stosunków z jej narzeczonym, gdy z za węgla wypadła zazdrosna małżonka i rzuciła się na nią z parasolką.

Od tej pory stosunki między małżonkami były tak dalece naprężone, że Grył stawał się poza domem, co jednak nie uchroniło go od opieki kochającej go siostry małżonki.

Nieszczęśliwa kobieta wyczekiwała nieraz całymi godzinami przed piwnicą lub innym lokalem, gdzie przebywał jej ceniący swobodę małżonek.

Pewnego razu Grył zaproponował swemu koledze o osławionej reputacji, by „załatwił” jego żonę i skłonił ją do zdrady.

— W ten sposób może się jej pozbyć. Wypędy i wrócić nie będzie śmiała — mówił.

Amant na obstalunek Stefan Kopniewski przystąpił rażno do dzieła, mimo jednak licznych wizyt pomocy ze strony Gryla, nie rezygnując.

W parę miesięcy potem Gryłowa zmarła.

Wobec pewnych podejrzeń podjęto dochodzenie policyjne, które doprowadziło do odtworzenia przypuszczalnego przebiegu zbrodni. Punktem wyjścia było znalezienie w krani nieboszczyka piórka z gesiego puchu.

Przypuszczenie, iż ofiarę zaduszone poduszkami, zostało potwierdzone wykryciem podejrzanych śladów i rozerwania na pierzynie.

Gryla aresztowano.

W czasie wynikłej stąd rozprawy sądowej kilku świadków ustallono, że owa pierzyna, użyta jako narzędzie mord, przed wypadkiem była cała.

Sąd pierwszej instancji skazał potwornego zbrodniarza na 10 lat ciężkiego więzienia.

Wyrok ten został zatwierdzony przez sąd apelacyjny.

Obecnie nieprzyznający się uporeczy wie do winy żonobójca odwołał się do sądu najwyższego z prośbą o wznowienie sprawy, lecz skarga jego została oddalona.

Nieudana „łapówka”

P. Urbas posiedzi w więzieniu.

Łódź, 19 września.

Do wachmistrza żandarmerji wolskiej Gładzińskiego zgłosił się pewnego dnia jakiś osobnik, który prosił o udzielenie informacji w sprawie aresztowanego, niejakiego Wajsa.

W trakcie rozmowy przybyły oznajmił wachmistrzowi, iż jest krewnym aresztowanego i pragnąłby uzyskać jego zwolnienie. Ofiarując na ten cel 50 złotych.

Wachmistrz Gładziński zgodził się pozornie na zawarcie tej „transakcji” i przyjąwszy pieniądze od interesanta oddał go w ręce władz.

Jak się okazało był to niejaki M. Urbas.

Pociągnięto go do odpowiedzialności za usiłowanie wręczenia łapówki.

W dniu wczorajszym znalazł się on na ławie oskarżonych sądu okręgowego, który po rozpatrzeniu sprawy skazał go na 3 miesiące więzienia.

Paganini i stangret.

O Paganini, wielkim skrzypku, opowiadają anegdotę, która dowodzi, że sława nie zawsze tylko przynosi pieniądze, czasem musi być drogo opłacana.

Paganini, podczas pobytu swego w Paryżu wynajął powóz, by udać się w okolice celem odwiedzenia znajomych. Stangret, zapytany o cenę, odpowiedział z uśmiechem: „10 franków”, co na owe czasy było olbrzymią sumą. Paganini, oburzony tym wyzyskiem, zaprotestował energicznie, a nawet powiedział, że trzeba być warjatem, by coś podobnego proponować.

Stangret wysłuchał artysty, a potem odparł z uśmiechem:

— Wiem, że to cena zbyt wielka, ale wiem także, że monsieur Paganini naznaczył jeszcze większą cenę za bilety na swój koncert. — Paganini roześmiał się — i zapłacił 10 franków.

Mecz bokserski kosztował 200 złotych.

Łódź, 19 września.

W dniu wczorajszym przy ulicy Lubelskiej 8 wynikła bójka, w której udział wzięli: Henryk Litke (Nowo-Zarawska 30) i Ignacy Szymański (Kilińskiego 256).

Chodziło o jakieś porachunki osobiste.

Szymański kilku uderzeniami pięścią powalił przeciwnika na ziemię.

Litke usiłował podnieść się, lecz oirzrywawszy cios łaską, nie mógł już stawiać oporu.

Zwycięzca wyciągnął mu wówczas z kieszeni portfel, w którym znajdowało się 200 złotych oraz zabrał mu łaskę.

Zadowolniejszy się tą zdobyczą, zbiegł.

O napadzie tym Szymański zameldował władzom.

— A jak tam w mieście? Podobno wszystko się zmienia...
— O tak... Pogody są ładniejsze, niż dawniej...

Bunt bydła.

Na Wodnym Rynku zebrały się ogromne trzody bydła ze wszystkich budstajen i obór łódzkich. Wśród bydła pa nowa niezmiernie wzburzona nastroj, padały antyludzkie okrzyki, podnoszone do góry zaciśnięte rogi i kopyta.

Włec rozpoczął się o godzinie 10-iej rano.

Na trybunę wszedł koń dorożkarski i potrzasał bują grzywą zarżał donośnie:

— Bracia bydła i siostry kobyłaste!... Przez długie wieki znosiłmy jarzmo ludzkie i łódzkie, ale przebrała się miara naszej bydlęcej cierpliwości!... Oto rozszerzyła się w Łodzi epidemia zatrucia mięsem!... Dnia 13-go września, jak donosiły pisam łódzkie, zatruli się pięć osób na ulicy Kamiennej, onegdaj podobny wypadek zdarzył się przy ulicy Grabowej!...

— Hańba!... Precz!... — zaryczał mały bułus.

— Bracia i siostry!... Niebezpieczeństwo jest groźne!... Rozumiecie, że nie chodzi w tym wypadku o ludzi, bo o nich nikt nie dba, nawet rada miejska, ani magistrat, ale tu chodzi o nasze szlachetne zdrowie!...

— Racja!... Zdrowie!... — podchwycił jakiś krowa.

— Wobec tego bracia moi i siostry kochane, proponuję wysłanie delegacji do wydziału weterynaryjnego czyli naszej Kasy Chorych z żądaniem przedsięwzięcia odpowiednich kroków, ażeby na przyszłość uniknąć podobnych wypadków!... Bo cóż to znaczy, że człowiek zatrut się mięsem?.. Dowodzi to niechybnie, że bydle przed ubojem musiało być chore!... Nie pozwolimy na to, ażeby nas choroba ścisnęła!... Albo jest demokracja, albo jej nie ma!... Nie jesteśmy ludźmi, żeby nami poniewierano jak pierwszym - lepszym członkiem Kasy Chorych!...

Oklaski. Entuzjazm. Ryki, beki i rżenia.

— Braciszkanie i siostrzyczki!... Wzywam was do zachowania spokoju, ale jednocześnie zapowiadam ostrą walkę ze szkodnikami naszego bydlęcego społeczeństwa!... O ile memoriał nasz nie zostanie uwzględniony przez władze miejskie rozpoczniemy strejk!... Psy nie będą szczekały na złodziei, konie dorożkarskie nie ruszą się z miejsca, a krowy nie dadzą ani jednej kropli mleka!... Strejk przeprowadzimy konsekwentnie i nie damy się nabrać na różne przyrzeczenia, by wkońcu słuchać bajek o jakichś zaginionych papierach!...

— Brawo!... A ino!... — wierzgnął kopytami przyjaciel mówcy.

— A teraz spokojnie, bez demonstracji, każdy niech idzie do swej budy, obory i stajni... Krowa i jeden buldog pójdą ze mną do magistratu w celu wręczenia memoriału prezydentowi Cybarskiemu... On nas zrozumie!...

Bołski.

Czy wystarczy zboża i kartofli? Zbiory, aczkolwiek niższe od zeszłorocznych, przedstawiają się zadawalająco.

Mimo to rząd winien czuwać nad racjonalną aprowizacją kraju.

Główny urząd statystyczny zakończył obecnie powtórne obliczenie wyników tegorocznych zbiorów.

Jest ono jeszcze w dalszym ciągu obliczeniem prowizorycznym, ale już bardziej zbliżonym do faktycznego stanu, niż obliczenie poprzednie przeprowadzone zaraz po żniwach na podstawie próbných omiotów.

A więc przy powtórnej obliczeniu okazuje się, że zbiór pszenicy wynosi w tym roku 13.573.000 kwintali, żyta 52.346.000 kwintali, jęczmienia 16.057.000 kwintali i owsa 33.003.000 kwintali.

W stosunku do zbiorów zeszłorocznych zbiór pszenicy stanowi 87 proc., zaś żyta 8 proc.

W wyniku zatem tegorocznych zbiorów mamy żyta o 20 proc. mniej, niż w roku ubiegłym, pszenicy zaś o 13 procent.

Ponieważ jednak rok ubiegły był ro-

kiem dobrych urodzajów, więc niema w tym różnicy nie specjalnie próżnego.

W każdym razie już dzisiaj czynnik miarodajny muszą zwrócić baczną uwagę na podaż ziarna na rynku wewnętrznym i na wywóz jego zagranicę.

Gdyby dał się odczuć brak zbóż na rynku wewnętrznym, to z tą chwilą powinien być zamknięty eksport. Zresztą rząd dzisiejszy zdaje sobie z tego dobrze sprawę, czego dowodem jest szereg zarządzeń, zmierzających do przeciwdziałania drożyznie, jakie zostały już wydane, albo jakie są obecnie w opracowaniu.

Wzrost drożyzny przy obecnie zrównoważonym budżecie państwa, groziłby zbyt wielkimi konsekwencjami, więc nie może być o tem mowy, by dla czynników rządowych kwestia cen artykułów pierwszej potrzeby nie była kwestią, jedną z najważniejszych.

Reasumując, stwierdzić trzeba, że

zbiory tegoroczne, aczkolwiek niższe od zeszłorocznych, nie odbiegają od zbiorów przeciętnych w ciągu ostatnich kilku lat.

Wprawdzie w pewnych województwach, nawiedzonych nadmiernymi opadami w czasie kwitnienia i dojrzewania zbóż (województwa centralne) są często nawet niższe od przeciętnych, to jednak w ogólnym bilansie tegorocznych zbiorów rekompensuje się to w zupełności bardzo dobrym urodzajem w innych województwach (województwa południowe i wschodnie). Ziarna do nowych zbiorów wystarczy.

Obaw więc o aprowizację kraju być nie powinno, tembardziej, że

dość pomyślnie przedstawia się tymczasowe obliczenie urodzaju ziemniaków,

których będziemy mieli w tym roku około 247 milionów kwintali.

Senniki — to nasza lektura.

Pozatem lubimy czytać powieści sensacyjne i wróżbiarskie.

Poważnym konkurentem książki jest — kino.

Jakie dzieła najbardziej interesują nasze społeczeństwo? Jakże książki najwięcej są czytane? Ile wydaliśmy druków bez wydawnictw periodycznych w roku ubiegłym?

Dane statystyczne odpowiadają na te pytania niezbyt pochlebnie jak na 30-milionową ludność u nas. Wydaliśmy 5.969 druków w 23 milionach egzemplarzy. W języku polskim odtbito książek 5.066 tj. 85 proc. w 21 milionach egzemplarzy, w czym było najwięcej beletrystycznych — 672.

Tuż za beletrystyką należy postawić prawną - społeczną 459, handlowo-przemysłową zajmującą miejsce trzecie — 406 pozatem podręczników szkolnych wydano — 369, pedagogicznych — 328, dla młodzieży — 239, rolniczych — 245 medycznych 227.

Nakład jednego druku wyniósł przeciętnie 4.156 egzemplarzy.

Po żydowsku ukazało się 519 druków o przeciętnym nakładzie 2.122, w czym żargonowych 304, hebrajskich 182 reszta hebrajsko - żargonowych.

Niemieckich książek wydano 57, po rusku 181 w 400 tys. egzemplarzy o nakładzie przeciętnym 2.203, z czego książek religijnych 34 dla młodzieży, 23 po litycznych 22, beletrystycznych 20.

Rosyjskich książek odtbito 23, litewskich 16, białoruskich 15 w 17.000 egzemplarzach, w językach obcych 92.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę statystykę z 1924 roku (51.38), to widzimy wzrost bardzo duży — nie mniej cały bilans nasz wydawniczy nie świadczy dodatnio o wynikach naszej kultury, zwłaszcza, że wśród tych druków pa-

ważne miejsce zajmuje tak zwana „literatura brukowa - sensacyjna“.

Ktoby przypuszczał, np., że senniki u nas osiągają po 30 tysięcy jednego nakładu i że posiadają po kilka nakładów.

Ogromnem powodzeniem cieszą się różne

broszury i książki wróżbiarskie, niebywałe sensacyjne powieści na tle bandytyzmu, niestychanych przygód, nie posiadające najmniejszych wartości artystycznych, wymaganych w dziełach literackich.

W beletrystyce miejsce pierwsze zajmują utwory rozrzucające - sentymentalne, osiągając rekordową ilość u nas wydań — osiem, jedenaście!

W dziele beletrystycznym widzi się wogóle brak powieści. Poza kilkoma autorami, których utwory posiadają i posiadają duże znaczenie dla naszego dorobku kulturalnego, widzi się pewne osłabienie, brak jest powieści o szerokim rozmachu, obejmujących szeroko zagadnienia bądź społeczne, bądź polityczne.

Daleko lepiej przedstawiają się inne działy w wydawnictwach jak prawnospołeczny czy pedagogiczny, naukowy, czy dla młodzieży, gdzie spotyka się wiele dzieł wartościowych.

Rozwojowi wydawnictwa przeszkadza stan rynku wydawniczego u nas, ciężkie jeszcze warunki wydawców, mały pokup książek, spowodowany trudnymi warunkami bytu naszej inteligencji i analfabetyzmem szerszych sfer, rzadko biorących do ręki książkę nawet powieściową.

Konkurentem dość poważnym dla beletrystyki jest i kinematograf. Sensacyjny film większe ma powodzenie niż książka.

W sensie obecnym, mimo daleko trwającego trudnego stanu wydawniczego, według informacji wydawców jest nadzieja, że ruch znacznie się ożywi zwłaszcza w dziele beletrystycznym i podręcznikach szkolnych.

Indyjski konkurent Dalaj Lamy

Śmierć utytułowanego maharadży Butanu.

W Indiach zmarł niedawno jeden z tamtejszych władców, którego śmierć obudziła wielki żal w angielskich koloniach miejscowych.

Zmarły był bowiem szczerym przyjacielem Anglii i popierał naukowe ekspedycje angielskich badawców w Indiach.

Nazywał się: Sri Sri Ughyen Wangtshuk K. C. J. E. Maharadża Butanu. Długie jego nazwisko tłumaczy się tak: Wyras „Sri“ jest tytułem hinduskim, im wyższe stanowisko, tem więcej razy powtarza się on przed nazwiskiem.

Maharadża Butanu miał prawo używać go czterokrotnie, prócz tego był on jeszcze Sirem i miał tytuł „Knight Commander of the order of the Indian Empire“.

Żył on, podobnie jak sasiad jego Dalaj Lama Tybetu, w zupełnym odosobnieniu, w małej wiosce górskiej. Dwa razy w życiu tylko opuścił swe pustkowie: raz gdy pojechał na pogrzeb Edwarda VII do Londynu i raz gdy odwiedził stolicę Tybetu miasto Lhasa.

Tę podróż odbył on z następującego powodu: W r. 1904 przybył z ekspedycją naukową do Indii uczony angielski Sir Francis Younghusband.

Droga wypadła mu przez Butan, i wtedy to Maharadża nie tylko okazał mu wszelką pomoc w głębi kraju, ale jeszcze odprowadził go do Lhasy, by skomunikować angielskiego podróżnika z władzami tybetańskimi w stolicy. Wtedy to rząd angielski nadał mu tytuł K. C. I. F.

W kraju swym przeprowadził ów maharadża ważną reformę. Milanowicie do r. 1907 władze w państwie dzieliły dwie osobistości: duchowny dostojnik Dham Rajah i świecki Deb Rajah.

Maharadża położył temu koniec, koncentrując władzę w jednym ręku. W ten sposób stał się samowładnym panem Butanu, tem bardziej, że władza jego została uznana jako dziedziczna.

Rząd angielski wyznaczył mu roczną pensję 100 tysięcy rupii, a co ważniejsza otaczał osobę maharadży wysokim szacunkiem.

Niebezpieczeństwa pracy dla filmu.

Statyści są zawsze narażeni na śmierć, kalectwo i choroby.

Prawie każdy z widzów kinowych, patrząc na sceny rozmaite w filmach, w których dużą rolę odgrywają tłumy statystów, zadaje sobie pytanie: „Jak oni uniknęli śmierci?” Jest to istotnie rodzaj cudu.

Wypadki śmiertelne zdarzają się wprawdzie dość rzadko, ale za to na porządku dziennym są mniejsze lub większe obrażenia, kończące się często nawet kalectwem.

Reżyserzy starają się bardzo, aby za pewnić bezpieczeństwo tłumowi stanowiącemu tło wielkich obrazów takich, jak „Scaramouche”, „Karawana”, „Cud wilków”, „Salambo” i wiele innych; ale bez narażenia się nie można osiągnąć wymaganego realizmu.

Statysta amerykański otrzymuje przeciętnie 6 — 7 dolarów dziennie. Suma ta mogłaby uchodzić za znaczną, gdyby chodziło np. o statystowanie w tłumie gości balowych, na przyjęciu dworskim, w dancingu, w teatrze itp.

Ale kiedy za tę sumę uczestniczy się w tłumie, w którym „grają” także słonie, wielbłądy, rozrzucone konie — wtedy można śmiało powiedzieć, że jedynie tanią rzeczą w obrazie kinowym jest życie ludzkie.

Weźmiemy np. jakąś scenę zbiorową np. scenę rewolucyjną. Żołnierze królów scy nacierają na tłum, ludność w popłochu ucieka. Każdy stara się znaleźć jakieś schronienie. Rzecz odbywa się np. na rynku. Stragany zostają w мгніеniu oka powywracane przez galopują-

cych jeźdźców i padają na uciekających. Tutaj koń, który się potknął na nierównym bruku, zrzuci jeźdźcę pod kopyta drugiego konia.

Tam dziewczyna, ucieka przed żołnierzem i upada. Szczęście dziewczyny, jeśli jeździec jest naprawdę eks-kawale rzystą lub eks-cowboym i koń jego umie skakać — inaczej scena taka może się skończyć smutno... Ale trzeba przyznać, że posiada zawsze dużo realizmu.

Albo sceny wojenne. „Więcej życia” krzyczy reżyser przez megafon. A tu najmniejsza nieostrożność, za mocne uderzenie lub pchnięcie kolbą i biedny statysta lub jak go nazywają terminem technicznym „extra”, zostaje wyniesiony z pola walki.

Poza bezpośrednim niebezpieczeństwem jest jeszcze pośrednie — choroba. Jeżeli scena wymaga np. tłumy kobiet w sukniach balowych, uciekających z sali tańca podczas ulewnej deszczu — trzeba śmiało znieść taką kąpiel i przemoczyć się do ostatniej nitki.

Jeżeli scena „uda się”, przebrać, ale często trzeba czekać w przemoczonym ubraniu, dopóki jakiś szczegół sceny nie będzie sfilmowany po raz drugi, a często i trzeci.

Pomimo tych wszystkich niebezpieczeństw, każde ogłoszenie wytwórni ściągają tłumy kobiet i mężczyzn, z których każdy żywi nadzieję, że na niego czy nią właśnie padnie opatrnościowe oko reżysera i wyniesie ich ponad tłum „extra” do plejady gwiazd.

Mężowie niewiernych żon!

W Berlinie można nabyć „pasy cnoty”

zamykane przy pomocy specjalnych zafrzasków.

W wiekach średnich, cieszyły się wzięciem mechaniczne sposoby zabezpieczenia wierności małżeńskiej przed pokusą, względnie przed gwałtem ze strony galopantów zawsze polujących na cnotę „słomianych wdówek” pod nieobecność pana i władcy, któremu wyższe obowiązki, niż małżeńskie, kazały szukać rycerskich rozkoszy na polu chwały.

Wówczas to weszły w modę tak zw. „pasy cnoty”, na klucz zamykane na łonach małżonek i wogóle dam serca, tak na wszelki wypadek, w myśl pięknego przysłowia, że strzeżonego Pan Bóg strzeże.

Tak rozumiał tę rzecz znakomity wynalazca tego praktycznego przyrządu, władca Padwy, Franciszek z Carrary.

Późniejsze modele pasów cnoty, które oglądać można w muzeach Madrytu, Paryża, Wenecji, Monachjum, Berlina i t. d. były właściwie tylko dalszym rozwinięciem tego wynalazku z początków 14-go wieku.

Kwestionowano niekiedy autentyczność tych zamczystych agra i klamer na łańcuszkach, nasadzanych niekiedy kołkami w celach bynajmniej nie zdobniczych, ale wątpliwości te stały tylko wynikiem, że pra-prawnukowi trudno się nieraz pogodzić z barbarzyństwem pra-pra-dziada, choćby tych „pra”, było bardzo dużo.

Co gorsza, twierdzić można z całą pewnością, że te pasy cnoty czy te „pasy męskiego bezpieczeństwa”, jakby je słuszniej można było nazwać, jeżeli i wyszły już z użycia, to stosunkowo nie-

dawno.

Jeszcze w roku 1911 istniało podobno w Katua „bractwo cnotliwych”, założone pod wpływem ojców Dominikanów, rezydujących w tamtejszym klasztorze.

Za namową tych duszpasterzy panie i panny „z najlepszego nawet towarzystwa” pozwalały „zamykać się” ojcom Dominikanom na kłódkę, które tylko oni mieli prawo nakładać i zdejmować.

Nieścisłość śledztwa przeprowadzonego w tej sprawie pozwoliła zaliczyć ją do złośliwych anegdotek na tematy klasztorne.

Napewno już jednak nie anegdotką był proces pewnego ślusarza czeskiego, który w r. 1870 odpowiadał przed sądem, za „specjalną konstrukcję”, złożoną z obręczy stalowych, w której ten zdolny rzemieślnik stale trzymał swą połowicę. Autor monografii o „pasach cnoty”, francuz Panfeinon, przytacza w swej książce szereg podobnych procesów w Hiszpanji (z roku 1892) i we Włoszech (z roku 1901).

Dwudziesty wiek nie zwolnił nas jeszcze od objawów średniowiecznej pomysłowości w tym kierunku. 16 marca 1903 roku berliński urząd patentów zarejestrował „nowy” wynalazek w tej dziedzinie w klasie 30-ej, pod numerem 204.598.

Jest to pas cnoty, zamykany, już nie na kłódkę, jak dawniej, ale na zatrzask podobny do tych, jakie zabezpieczają od włamywaczy drzwi wejściowe we współcześnie urządzonej apartamentach prywatnych.

Wypowiedziała wojnę mężczyznom,

a sama omal nie wyszła za mąż.

W Chicago mieszka od kilkunastu lat pani Mac Pherson, która jest twórczynią nowej sekty religijnej, głoszącej bezwzględna wstrzemięźliwość.

Apostółka objęła miasta amerykańskie i zachwala abstynencję od zabaw, wystawnego jedzenia, alkoholu, tańców, tytoniu i mężczyzny.

Pani Pherson posiada wiele zwolenniczek, które finansują jej propagandę, a nawet wybudowały w Chicago piękna świątynię, gdzie w roli pastora i kaznodziei występuje założycielka sekty.

Niedawno bawiła pani Pherson w Los Angeles i w tym mieście najbardziej zepsutem w całej Ameryce, wygłaszała swe kazania.

Po kilkunastu dniach mozolnej pracy nad nawracaniem grzeszników udała się nad morze.

Rano wyszła do kąpiel i wszelki ślad o niej zaginął.

Rozeszła się wieść, iż pani Pherson utonąła w morzu.

Naraz jedna z przyjaciółek apostołki otrzymała list z Meksyku, donoszący iż bandyci porwali założycielkę sekty i trzymają w jaskini o głodzie.

Za obdarzenie wolnością pani Pherson żądają 100 tys. dolarów okupu.

Pieniądze natychmiast zebrano. Nim zdolano je jednak wysłać bandytom, zjawiała się apostołka.

Policja amerykańska nie chciała jednak wierzyć romantycznym opowiadaniom porwanej i postanowiła gruntownie zbadać sprawę.

Nastąpiła zupełna kompromitacja propagatorki wstrzemięźliwości. Udowodniono jej, iż wyjechała dobrowolnie do Meksyku z pewnym młodzieńcem, mieszkała z nim wspólnie przez miesiąc w hotelu i miała zamiar go poślubić, młodzieniec jednak uciekł, zostawiając apostołkę samą.

Zdemaskowanie prorokini wywołało wstrząsające wrażenie wśród jej wyznawców.

Operacja w samochodzie

Dzielny lekarz uratował życie pacjentowi.

Lekarz francuski dr. Larrieu z miasta Chalais przeżył kilka dni temu straszliwe zdarzenie. Skonstatował on u jednego pacjenta konieczność natychmiastowej operacji gardłanej, wsiadł więc wraz z pacjentem do automobilu, by udać się do szpitala.

Po drodze pacjent zaczął się dusić i lekarz zrozumiał, że nie ma chwili do stracenia. Nie namyślając się długo, zatrzymał samochód, wpełchnął chorego w głąb auta i zabrał się do operacji. Chory broniał się energicznie i odpychał lekarza.

Wywiązała się walka, w trakcie której lekarz i pacjent wytoczyli się z samochodu i spadli do przydrożnego rowu. W rowie chory dostał powtórnego ataku duszności, życie jego wisiało na włosku. Nie stawiał już coprawda oporu lekarzowi, ale w swej rozpaczycy uczeplił się

jego ręką i uniemożliwiał mu zbawcze cięcie.

Dr. Larrieu skorzystał z chwili osłabienia, by dokonać operacji; wtedy wstawił pacjentowi do gardła rękę i widząc że ten oddycha, zaniósł go do samochodu i zawiózł do szpitala. Personel szpitalny przeraził się, ujrawszy lekarza: ubranie było w strzępach, twarz i ręce podrapane do krwi zębami i paznokciami pacjenta.

Operacja jednak udała się. Chory wyszedł z niebezpieczeństwa.

SINTIN łepi **MOLE**
pchły i pluskwy.

64)

JERZY BOLSKI.

PAŁAC 6-ciu duchów

Nazajutrz z samego rana komisarz Bertold udał się z Blaszczykiem do lasu za Rudą Pabjanicką w celu odnalezienia zakopanych listów.

Auto wyjechało na szosę.

— Czy pan pamięta dokładnie gdzie pan zakopał te listy? — zapytał komisarz, gdy zbliżali się już do wsi.

— Pamiętam — odrzekł Blaszczyk — położyłem na tem miejscu ciężki kamień... Zresztą, obok na drzewie wyrzeźbiłem pierwsze litery mego imienia i nazwiska...

Auto wjechało do wsi. Mieszkańcy Rudy Pabjanickiej tłumnie wylegli na ulicę, obserwując z wielkim zaciokawieniem pędzące auto z policją.

— Czy daleko jeszcze? — zapytał komisarz.

— Za dwie godziny będziemy na miejscu.

Komisarz wyciągnął papierosnicę.

— Pan pali? — zwrócił się do Blaszczyka.

— Dziękuję... — odrzekł Blaszczyk, biorąc papierosa.

Skręciwszy na „Carną drogę” auto zwiększyło szybkość.

Przez cały czas jazdy komisarz nie wszczynał z Blaszczykiem dłuższej rozmowy.

Dwaj policjanci, siedzący obok wciąż zachowywali również grobowe milczenie.

Wreszcie auto zatrzymało się na skraju lasu.

— Teraz musimy dojść aż do rzeczki... — zauważył Blaszczyk — stąd niedaleko...

Wszyscy wysiedli z auta, został tylko szofer.

Blaszczyk z komisarzem szedł pierwszy, za nimi dwaj policjanci.

Droga wila się wśród gestych krzaków i zarośli, okalających wysokie, rozłożyste drzewa.

Przeszli przez wąską kładkę nad strumykiem i skręcili na prawo.

Blaszczyk rozejrzał się.

Poznał głęboki jar, w którym przez spał noc po ucieczce ze szpitala.

— Tutaj... — rzekł, zwracając się do komisarza. — Trzeba tylko znaleźć drzewo, na którym wyrzeźbiłem swe litery...

Po dłuższych poszukiwaniach Blaszczyk znalazł poszukiwane miejsce.

— O, jest!... — zawołał radośnie, pokazując wyrzeźbione litery: „J. B.” — W pobliżu musi gdzieś leżeć kamień...

Zaczęły się nowe poszukiwania.

Kamienia jednak nie było...

Blaszczyk zdenerwowany rozglądał się na wszystkie strony, biegł wzdłuż brzegu strumyka — lecz kamienia nie znalazł...

Nagle wpadł do jakiegoś dołu.

Pochylił się nad ziemią.

Zimny pot oblał mu czoło...

Ręką począł rozkopywać ziemię.

Dół był świeżo rozkopany...

Podniósł głowę, spojrzał na schylo-

nego nad nim komisarza i wyszeptał drżącym głosem:

— Skradli... Skradli wszystkie listy...

W tem miejscu je zakopałem...

— W jaki sposób? — dziwił się komisarz. — Kto mógł wiedzieć o pańskiej kryjówce?...

— Nie wiem... — bełkotał nieprzytomnie Blaszczyk. — Pamiętam, że w tem miejscu... O, widzi pan komisarz... Tu leży kamień...

I wskazał na wielką bryłę zepchniętą na dno strumyka.

— Skradli mi wszystkie dowody... — Kto mógł o tem wiedzieć?... Czyżby...

Komisarz Bertold był niemniej zdumiony. Wszystko zgadzało się z uprzedzeniami Blaszczyka. Nawet litery na drzewie odpowiadały prawdzie.

Nie miał więc najmniejszych podejrzeń, że Blaszczyk mówił prawdę.

A jednak?...

Kto mógł wiedzieć, że Blaszczyk ukrył w tem miejscu listy Sylwina?...

— Trudno... Wracamy... — rzekł komisarz po namyśle.

Blaszczyk ze spuszczoną głową, nie mogąc przyjąć jeszcze do siebie z wielkiego przerażenia, szedł naprzód, powtarzając co chwila:

— Skradli... Skradli wszystkie listy, wszystkie dowody. (D. c. n.).

Kobięce nóżki w samochodzie.

Jak pewien starszy pan nabrał cały Paryż?

Przed witryną jednego z dużych magazynów konfekcji damskiej w Paryżu zatrzymał się pewien niemłody już, siwiejący mężczyzna, przyglądając się intymnym drobiazgom kobiecego stroju.

Oczy starszego pana spoczęły na zgrabnej parze nóg, w cieniotkich jedwabnych pończoszках.

Po chwili jęgoty wszedł do sklepu i zapytał o cenę właśnie owej pary pończoch z drewnianymi nóżkami.

Mimo, iż cena była bardzo wygórowana, a uśmiechy właściciela dość ironiczne, starszy pan nabył piękny wzór ko biecych nówek, kazał je sobie zapakować i wyszedł bardzo zadowolony.

Napotkane auto zawiozło go na pola Elizejskie. Po kwadransie ruch uliczny w tem ożywionem miejscu został zatamowany ogromnym zbiegowiskiem.

Tłum otaczał auto, krzycząc:

— Zamordowano kobietę... Gdzie?... Tu w tym aucie... Widzieliśmy jej nogi przez okno... Gdzie jest policja! Zatrzymać zbrodniarza.

Nadbiegły policjant stwierdził, iż w samochodzie nie było żadnej kobiety, tylko jakiś uśmiechnięty, starszy pan. Po 10 minutach podobne zajście miało miejsce na ulicy Rivoli, gdzie cały dzień panuje niezwykle ożywiony ruch.

Znowu ta sama historia. Stały się tramwaje, autobusy, tłum zapełniał całą ulicę, krzycząc:

— W tym aucie popełniono zbrodnię... Kobięce nogi „wołały ratunku“... widzieliśmy na własne oczy...

Otóż jednego dnia w dziesięciu najbardziej ożywionych punktach Paryża rozgrywały się podobne sceny. Wszędzie widziano tajemniczy samochód z kobiecymi nogami, które „wyglądały“ przez okno.

Słyszano krzyki, wzywania pomocy i t.d. i tego samego starszego pana, który wciąż był uśmiechnięty i samotny.

Dopiero wieczorem udało się wysledzić przyczynę paniki, jaka ogarniała po kolei wszystkie dzielnice Paryża. Starszy jegomość został zatrzymany w chwili, kiedy dusząc się od śmiechu, wyśmiewał na widok publiczny przez okno samochodu nabytą parę sztucznych kobiecych nówek.

Władze nie mogły mu oczywiście pozwolić na dalsze szerzenie popłochu i starszy pan tego samego dnia powrócił na wieś, zadowolony, że oszukał najdawniejsze miasto Paryż.

Policjant w kłopotcie.

Pewien policjant w Kolonii kupił na wspólnie ze swą narzeczoną los na loterie. Fortuna mu się uśmiechnęła i wygrał wielki los w sumie 120 tysięcy niemieckich marek (t. j. ćwierć miliona złotych polskich).

Pełen galanterji dla swej narzeczonej, oharował jej całą tę sumę.

Zdarzyło się jednak, że po pewnym czasie rycerski policjant zerwał ze swą narzeczoną i oto zażądał od niej zwrotu części, która mu się należy. Narzeczoną nie chce o tem słyszeć, chociaż jest przecież zwyczaj odsyłania podarunków po zerwanych zaręczynach.

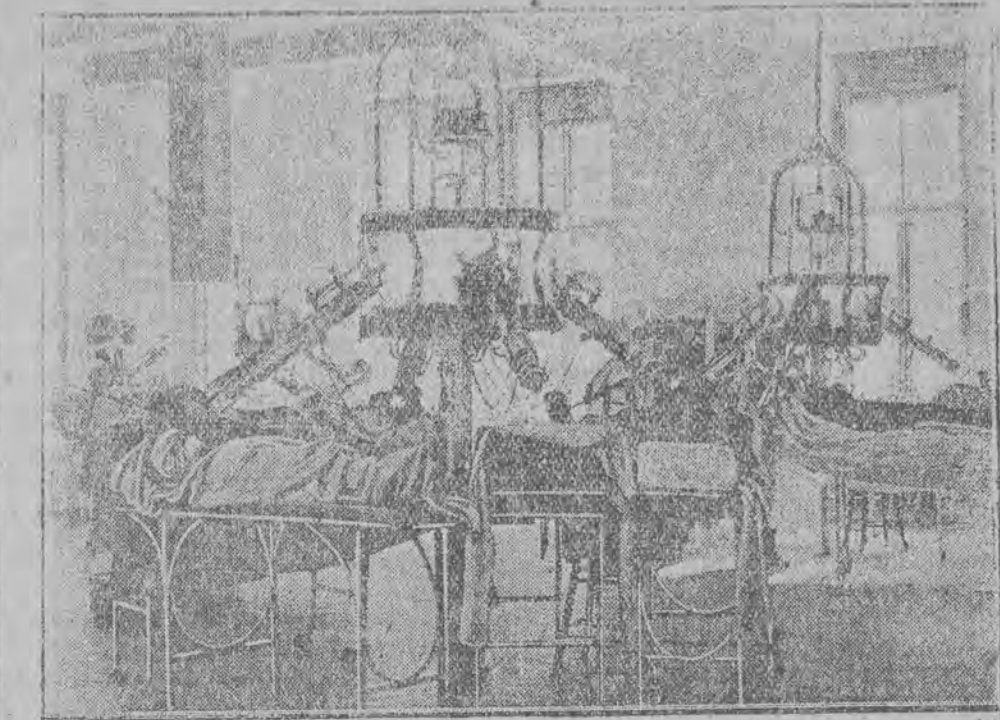
Sprawa oparła się o sąd, który ją rozstrzygnie.

Czy nie lepiej poradzić narzeczoną by się pogodziła?

Trzynastoletnia dziewczynka fałszuje banknoty.

Na co zużywała swe nadzwyczajne zdolności rysownicze Emilia Pampu.

W miejscowości Sibiu w Siedmiogrodzie, wykryto niedawno temu bandę fałszerzy, zajmujących się wyrabianiem i puszczeniem w obieg banknotów po 500 i 1000 lei. Największą rolę w tej bandzie miała trzynastoletnia dziewczynka szkolna, obdarzona fenomenalnym talentem rysowniczym, niejaka Emilia Pampu. Przylapano ją w chwili, gdy płacąc za towar w pewnym sklepie podała 1000 lei.

NOWY DONIOSŁY WYNALEZEK W MEDYCYNIE. Aparat do naświetlań dla miejscowych schorzeń skóry. Odaje wielkie usługi w leczeniu chorób skórnych.

7-letni chłopiec ofiarą bandytów. Został zamordowany przez opryszków, którzy w ten sposób zemścili się na jego ojcu.

W październiku 1922 r. siedmioletni Nello Coccia zniknął w niewytłomaczony sposób z domu rodziców.

Wszelkie poszukiwania okazały się daremne.

Po upływie mniej więcej dwóch tygodni ojciec malca August Coccia znalazł przed progiem list, w którym zażądano od niego złożenia 20 tysięcy lirów w oznaczone miejsce; w przeciwnym wypadku nie zobaczy więcej synka.

Policja, uprzedzona przez Coccia udała się na owe miejsce, ale oblawa nie dała pożądanego wyniku. Dopiero w parę dni potem udało się zaarrestować kilku osobników, podejrzanych o udział w tej aferze. Jeden z nich wyznał, iż dziecko zostało zamordowane z rozporządzenia niejakiego Marco Mari.

Aresztowanych musiano jednak zwolnić z braku dowodów.

Od tego czasu upłynęły cztery lata. Kilka dni temu dzieci, bawiące się w jednej z pieczar Centocelli znalazły tam zwłoki małego Nello, które, rzecz dziwna, zasłonięte były przed oczyma przechodniów tylko zapomocą dwóch niewielkich kamieni.

Komisja sądowa udała się na miejsce zbrodni; natychmiast też aresztowano podejrzanych o zabójstwo braci Marco i Amerigo Mari.

Ci jednak twierdzą, że nie wiedzą o zamordowaniu Coccia. Znalezione zwłoki chłopczyka narobiło w Rzymie wiele hałasu. Matka nieszczęśliwego malca udała się wieczorem na miejsce zbrodni i z rozpaczą wzywała ludzi, by pomogli jej zemścić się za syna.

Jeszcze tegoż wieczora policja zaarrestowała niejakiego Lucarinę, który w roku 1922 twierdził, iż był świadkiem zabójstwa małego Nello i mówił:

„Szukają tego chłopca wszędzie, a nie wiedzą jak blisko się znajduje“.

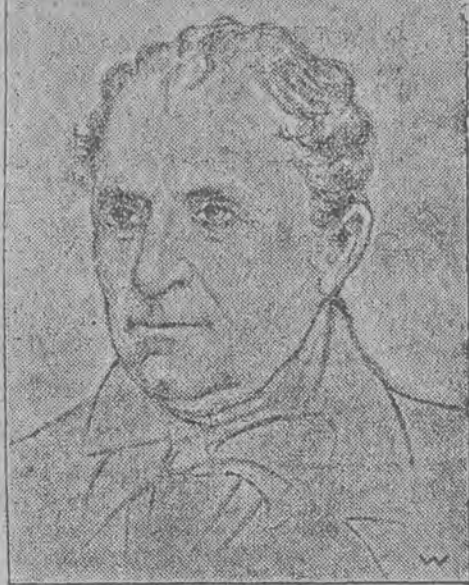
Pomimo wszystko zabójstwo to wciąż jeszcze jest zagadką. Poraz ostatni widziano małego Nello 21 października 1922 roku przed domem jego rodziców. Wtedy to podszedł do niego jakiś mło-

dy człowiek, za którym chłopczyk udał się niewiadomo dokąd.

Więcej go nie widziano. Jakaś kobieta zeznała, że tejże nocy widziała zamknięte auto, które zatrzymało się na Via Baccina przed domem niejakiej Eleny Germini kochanki Augusta Cocci, ojca małego Nello. W aucie tem znajdowało się dwóch mężczyzn i dziecko. Jeden z mężczyzn wychylił się z okna samochodu i zawołał do Eleny:

— Powiedz twemu Augusto, że Nello będzie zabity, jeśli nam nie zapłaci!

Na podstawie tego zeznania zaarrestowano również Elenę. Ale sprawa wciąż jeszcze się wikła. Prowadzący śledztwo komisarz jest zdania, że jeszcze będzie wiele niespodzianek, zanim prawda zostanie odkryta. Sądzi on, że zabójstwo dokonane było właściwie z pobudek zemsty. Augusto Coccia był bowiem wpłatany przed laty w pewną aferę ze złodziejami bydła i banda ta zemściła się na nim w tak potworny sposób.

W miesiącu bieżącym upływa 75 lat od chwili śmierci znanego powieściopisarza dla młodzieży J. Fenimore-Coopera, w którego opowiadaniach kłędys lubowaliśmy się wszyscy.

38 osób zatrulo się w Berlinie nieświeżym mięsem.

Berlin, 18 września.

Wczoraj zachorowało 38 osób z objawami otrucia.

Wszystkich chorych przewieziono natychmiast do szpitala, gdzie 3 osoby zmarły.

Lekarze stwierdzili, iż zatrucie nastąpiło z powodu spożycia nieświeżego mięsa.

Dalsze aresztowania w aferze szpiegowskiej.

Wilno, 18 września.

W związku ze zlikwidowaniem afery szpiegowskiej, nocy dzisiejszej policja polityczna dokonała szeregu rewizji, w rezultacie których aresztowano jeszcze 5 osób na terenie miasta Wilna. Osoby te utrzymywały kontakt ze znanym Sycewskim i należały do organizacji szpiegowskiej.

EDIE GRAF, kobieta, która uzyskała pierwszą nagrodę za piękność na konkursie piękności w Chicago.

O sanację i nowe drogi pracy w sporcie.

Dotychczasowe rezultaty nie są zadowalniające. — Nasz narybek jest tchórzliwy i niewytrzymały fizycznie.

Sukcesami w r. b. może się poszczycić tylko stara „gwardja“.

Lódź, 18 września.

Wszystkie, bez wyjątku, galezie sportu cierpią u nas na kardynalny brak odpowiedniego narybku, a jeżeli zaś ten jest w minimalnej przynajmniej ilości, to w łwiej części nie nadaje on się nawet na, zapychanie powstałych luk.

Weźmy dla przykładu, pierwszą lepszą z brzegu galaz sportu, z pośród uprawianych u nas sportów, a przekonamy się, że zarówno w rzędzie sportów popularnych, jak i niepopularnych usłyszmy, jedne i te same narzekania i zauważymy identyczne braki.

Jednym słowem, to co zagranicą zwie sportem mas i uprawia masami, u nas nie istnieje. Bo przyjrzyjmy się naprz. najpopularniejszemu sportowi, piłce nożnej.

Otóż w tej dziedzinie zrobiono w Łodzi naprawdę wiele: pobudowano boiska, sprowadzono trenerów, poczyniono młodzieży największe i najmożliwsze udogodnienia, a jednak jak dalekimi są wyniki tej pracy i wydatków od upragnionego celu?

Wprawdzie tu i ówdzie zabłyśnie, jakas jedna jedyna gwiazda, ale przyzna każdy, że jest niczem w porównaniu z wzrastającymi z każdym dniem potrzebami. Reszta zaś to anemicy, nie wytrzymujący fizycznie ani małej części tego, co się od nich wymaga, albo co najgorsze, że są to prawie notoryczni tchórze, z których nigdy nic nie będzie.

I konia z rzedem temu, kto zgadnie w czym leży cała wina tego stanu rzeczy! Brak treningu — owszem, ale chyba t. zw. racjonalnego, gdyż kto ciekawo i zagaladnie poza parkany naszych boisk, ujrzy tam zawsze ogromne zaludnienie. Ujrzy on tam przede wszystkim bardzo licznych młodych adeptów piłki nożnej, tak niemilosiernie i zapamiętale znecających się nad piłką, ale tylko kopiących ją. Aby zaś ktoś z kierownictwa pomyślał o grze głową, w czym nasze drużyny tak szwankują; o trenowaniu obu nogami, aby wyrobić sobie graczy na wszystkie pozycje; o intensywnym trenowaniu biegów, w celu wyrobienia u młodych sportowców wytrzymałości i silnego długiego oddechu i wreszcie tak niezbędną w sporcie jednostronnym, jakim jest piłka nożna, gimnastykę, zapaśnictwo, boks, są naszym piłkarzom zupełnie nie znane. A przecież zbyt rzadko będzie chyba przypominać, że lwia część meczów przegrywają drużyny składające się z dobrych, technicznie należycie wyszkolonych i przynajmniej jedną nogą wspaniale kopiących, przegrywają dlatego wyłącznie, że „puchną“ oraz że brak im odwagi i przygotowania w spotkaniu wręcz, czyli w pojedynkach i walce o piłkę. Zwłaszcza brak tężyzny i siły fizycznej, czyni z naszych piłkarzy cherlaków i jak już powyżej zaznaczyliśmy tchórzów, uciekających nie rzadko przed silnie kopniętą piłką i upadających, od powiewu silniejszego wiatru.

Że takie przygotowanie graczy racjonalnym i celowym nie może być na-

zwane niema dwóch zdań. Nie mniej jednak podziwiając naszą młodzież sportową podczas treningów na boiskach, gdzie w wielu wypadkach pracuje ona gorliwie, trudno jest dociec, na czym polega brak wytrzymałości u niej podczas zawodów.

Jest to fakt naprawdę nie bardzo pocieszający, jeżeli jeszcze doń dodamy, że w Łodzi w ostatnich czasach, więcej nieszczęśliwych wypadków miało miejsce na treningach aniżeli na meczach. Wynika stąd niezbicie, że większość naszej młodzieży sportowej, na treningach zawzięcie walczy o piłkę, ze swymi starszymi klubowymi kolegami, aniżeli na zawodach z prawdziwym przeciwnikiem. Chodzi jej tu prawdopodobnie o wyróżnienie się i wywyższenie ponad starszych kolegów klubowych, aby w ten sposób móc „awansować“.

Objaw ten byłby bardzo niepocholebny, gdyż wskazywałby on na zupełny zanik patriotyzmu i miłości dla barw klubowych. Inaczej bowiem trudno sobie fakt ten tłumaczyć, biorąc pod uwa-

gę każdy zawód, jaki sprawia drużynie, młody i doskonały napozór narybek, wstawiony do drużyny na mecze oficjalne. Potwierdza się to zresztą, zwłaszcza na gruncie łódzkim, gdzie mistrzostwo w klasie A zdobyła drużyna, uciekająca się w najmniejszym stopniu do czerpania uzupełnienia dla swego I-go zespołu z tak licznych, młodych rezerw. Natomiast tam, gdzie honor barw klubowych w większym stopniu powierzono wyróżniającej się młodzieży sportowej, niespodzianki były bardzo przykre.

Temat powyższy, do którego powrócimy jeszcze, przy okazji omawiania wyników pracy we wszystkich innych galeziach sportu, godzien jest zastanowienia się nad nim ze strony fachowych kierownictw klubów sportowych. W przeciwnym bowiem razie może przyjść moment, w którym starzy bojownicy za honor barw klubowych zedrą się zupełnie a narybek na ich miejsce pozostanie nadal, jak dotąd nie nadającym się i anemicznym.

Fr. Romanek.

JAK DOSIĄŚĆ TAKIEGO KONIA? A jednak cow-boy'e amerykańscy nie robią sobie z brykania dzikich mustangów, powoli przyzwyczajają je do siebie i doskonale ujeżdżają dzikie rumaki...

Dzisiejsze sensacje Helenowa.

Wielkie międzynarodowe wyścigi sprinterskie z udziałem mistrzów: Włoch, Austrii, Belgii, Niem. Śląska i Wrocławia — będą ewenementem tegorocznego sezonu kolarskiego.

Dzisiejsza niedziela sportowa przejdzie bezwątpienia pod znakiem wielkich międzynarodowych wyścigów sprinterskich w Helenowie, bowiem niepowściągliwej wartości gości dziś „Union“, kolarzy o których ubiegają się wszystkie światowe tory. A więc dziś zobaczymy kolarzy tej miary, co: mistrz Austrii — Schaffer, mistrz Włoch — Boiocchi, mistrz Belgii — Van den Bosch, mistrz niemieckiego Śląska — Krollman i mistrz Wrocławia — polak Skupiński.

Wszyscy wymienieni, przedstawiają wybitną klasę kolarską.

Oto ciekawe dane dotyczące ich ostatnich wyników.

August Schaffer zdobył w dniu 1 sierpnia, mistrzostwo Austrii, przybywając pierwszy na metę przed Bittnerem, Dusikiem i Anton Weldem. Na mistrzostwach świata w Mediolanie pokonał on kolarzy tej miary, co angielski Sibitta i jedynego reprezentanta Hiszpanii, mistrza Jerro. W Mediolanie uległ Schaffer jedynie mistrzowi świata Aranti Martinettiemu.

Obok Schaffera, przede wszystkim zwraca na siebie uwagę, mistrz Włoch Boiocchi, kolarz o kapitalnym zrywku. W Mediolanie zwyciężył on następujących znakomitych przedstawicieli sportu kolarskiego mistrzów Niemiec: Oszmelle i Engla, mistrza Węgier — Fuka, Danji — Hansena i Anglii — Sibitta. Boiocchi był przed dwoma tygodniami senacją Dynasów w Warszawie.

Sam fakt zdobycia mistrzostwa kolarskiej Belgii, stawia Van den Boscha wszędzie do assów amatorskiego świata kolarskiego. „Człowiek o stalowych mięśniach“ — jak go nazywają w ojczyźnie, w zupełności zasłużył sobie na zaszczytny tytuł mistrza. Van den Bosch jest specjalistą biegów z dwóch startów.

Skupiński i Krollmann to kolarzy „bracia sjańscy“. Wszędzie razem starają się Skupiński wraz z Krollmanem zwyciężyli przed dwoma tygodniami w Berlinie na Ruff-arenie w drużynowym biegu 50-cio kilometrowym, wśród dużej za granicznej konkurencji. 28 i 29 ub. m. Skupiński, w wielkich wyścigach w Berlinie przybył za Oszmellą i Petermannem przed Englem. Wymienieni wyżej są ekstraklasa niemiecka.

Jak widzimy z powyższego, „Union“ szykuje nam wielką niespodziankę. Program wyścigów przedstawia się faktycznie imponująco, obejmuje m. in.: biegi lotności, z dwóch startów itp. zw. „rozlosowania rowerów“.

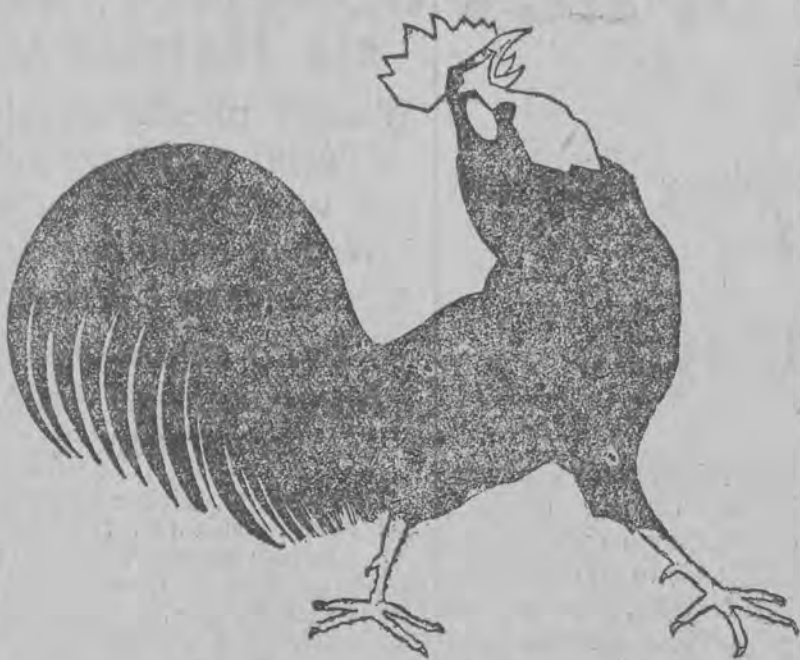

— Dlaczego targowałeś się tak długo z krawcem o cenę? Przecież nie masz za miaru mu zapłacić...

— Tak, chciałem jednak, by jakąśmniejszą na mnie stracił...

Wszystkie koguty w Łodzi już pieją o tem

że „CZARNY ORZEŁ” w Lunie będzie najpotężniejszym filmem sezonu.
Czy RUDOLF VALENTINO nie był największym genjuszem filmu?

CASINO

Ostatnie 2 dni!

Wspaniały film amerykański w 10-ciu aktach pełen finczy i uroku

MOJA ZONA i JA

Nowoczesny dramat rodzinny z życia miljarderów amerykańskich! — Imponujący przepych wystawy!
Arcydzieło gry i wystawy!

W rolach głównych:

Irena Rich i Huntly Gordon.

Film wykonany w wielkiej amerykańskiej wytwórni — Warner Brothers.

Początek przedstawień o godz. 2-ej. — Orkiestra symfoniczna pod dyr. p. L. Kantora
Sala mechanicznie wentylowana.

Od godz. 2—4 wszystkie miejsca **50 gr. i 1 zł.**

„BRACIA SCHELLENBEG” p/g Keilermana
z KONRADEM VEIDTEM w obydwóch tytułowych rolach

Najbliższa gigantyczna premiera na
— otwarcie zimowego sezonu w —

„CASINIE”

Radio Gum

PREZERWATYWY

najlepsza marka światowa
Żądać w składach aptecznych
aptekach, perfumeryjach i w składach optycznych.

Ceny sprzedaży detalicznej
za tuzin: Nr 1-03 1 dol. amer
OLLA jest udowodniono najstarszą produkującą marką światową, udowodniono najbezpieczniejszą.

OLLA ma udowodniono największe rozpowszechnienie
Pełna gwarancja za każdą sztukę.

INSTYTUT PIĘKNOŚCI „KEVA” W PARYŻU

otwórz oddział w Łodzi
CEGIELNIANA Nr 6 m. 3. Telefon 43-63.
urządzone stosownie do ostatnich wymagań nauki i techniki pod osobistym kierunkiem lekarza-specjalisty
Godz. przyjęć: od 10—7 wiecz. Panowie od 2—4.

GIMNASTYCZNE

PANTOFLE:

GUMOWE
SKÓRZANE
PŁOCIENNE

od zł. 1.50

poleca:

Skład Sniegowców i Kaloszy
Ogrodowa 2 (róg Nowomiejskiej).

Tanio, bo w prywatnym mieszkaniu
wszelkiego rodzaju w surowym i gotowym stanie
FUTRA
I. OPATOWSKI
— Nowomiejska 27 — Tel. 46 06. —
— Zadnei filii nie posiadam. —

HALLO ŁODZIANKI!

spieszcie do mnie, gdyż w przeciągu
1-go miesiąca nauczam kroju i szycia
uczę także bieżniarstwa
Karola 8 m. 15 lewa oficyna II piętro
od godz. 12 — 3 p. n.

„REDUTA” Dziś premiera arcydzieła arcydzieł kinematograficznych p. t. 10-ro Przykazań o Miłości

Tragedja nowoczesnej panny (SANDY). — Rola główną odtwarza
MADGE BELLAMY znana w ameryce **Miss CHARLESTON**

Widzimy w tym arcydziele, przechodzi
wszystko widziane dotychczas na ekranie
i wkracza w dziedzinę najsmielszych snów
o niezbadanym genjusz ludzkim. —
Dodo... boi się... żony rzecz nie tyle prawdziwa
ale zato bardzo pouczająca i do bezustannego śmiechu skłaniająca przez 2 akty.

Obraz wł. B. K. „Fox-film.”

Dr J. Silberström
Zielona 11
Choroby skórne i weneryczne.
Usuwanie szpeczących włosów elektryczną.
Przyjmuje: 1—2
6—8.
Niedziela 9—1

Dr. Michał LIPSKI
ul. Wschodnia 65
(Piotrkowska 46)
Telef. 3-51.
powrócił
i przyjmuje w chorobach skórnych, wenerycznych i moczopięciowych
od 2-iej do 5-iej pp.
od 7 do 9 wiecz.

Gabinet masażu i gimnastyki leczniczej
Dra med B. Szmirgelowej
Cegielniana 6
Skrzywienia kręgosłupa, niedowłady, atonia przewodu pokarmowego, otyłość, artretyzm, masaż ginekologiczny
Leczenie fizyczne słabych dzieci (komplety) Godz. przyjęć: od 3 do 5

Rutynowana nauczycielka francuskiego
(„Officier d'Académie”)
udziela lekcji konwersacji i literatury francuskiej od godz. 4—8 po poł.
Wiadomość Piotrkowska 84 m. 7 30

Uwaga!!!
Nowy kurs 3 miesięczny kroju szycia modelowania i bielizniarstwa rozpoczyna się z dniem 1 października r. b. dla napienek od lat 14-18 Zapisy codziennie od 10 do 11
3-7 Miesięcznie tylko 15 zł pod gwarancją. Grynblat St. Zeromskiego 9.

Na raty!
Wszelkie towary manufakturowe i galanterijne najlepiej się kupuje w firmie
„Kredyt”
Hawrot 15 (róg Sienki) 1 p. front.

Zeszyty szkolne w najlepszym gatunku polica skład materiałów piśmiennych L. Woźnica Piotrkowska 126. 18

Biuro próśb J. FAYL
64 Łódź, Piotrkowska 64
załatwia najlepiej podania, skargi, rekursy, opozycje, odwołania; Specjalność: umowy spółek, tłumaczenia w językach, polskim, rosyjskim, niemieckim, francuskim, angielskim, włoskim i wszelkie czynności piśmienne i buchalteryjne.

183 Piotrkowska, Wł. biura buchalterijno rewizyjnego sąd. rel. b. rzeczoznawca z wyśzszem wykształceniem wykonuje wszelkie czynności buchalterijne, bilansowe i rewizyjne. oraz udziela instrukcji. Wyucza również na praktycznych buchalterów bilansistów w trzydziestę godzinach, gwarantując zupełną samodzielność. Czynności wykonuje tak w mieście jak i na prowincji w porze najdogodniejszej dla zainteresowanych

AGINAL 4-miesięczny pies wilczej rasy wabi się Łuks. Odbrowadzić za wynagrodzeniem do Szware. Nowo-Aleksandryjska 5 01—20

Prenumerata: W Łodzi zł. 3.50 miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł. miesięcznie. — Zagranica 7 złotych miesięcznie. — Odnoszenie do domu 30 groszy.

Ogłoszenia:

Redakcja i Administracja Piotrkowska 49.
Telefony redakcji 27-24, 36-43, 36-44 —
Telefon administracji 22-14. —

Godziny przyjęć redakcji 6 — 7
po poł. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Ogłoszenia kolorowe (smialna wielkość czwórki strony) 100 procent drożej